

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **E. M.**, zast. Mgr. Martinem Pechem, advokátem, se sídlem Malá 6, Plzeň, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5 - Smíchov, proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2011, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2012, č. j. 42 Ad 141/2011 – 46, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2012, č. j. 42 Ad 141/2011 – 46, **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajského soudu“) ze dne 15. 2. 2012, č. j. 42 Ad 141/2011 - 46, jímž krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatelky ze dne 3. 6. 2011, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jakož i prvostupňové rozhodnutí ze dne 3. 3. 2011, č. j. X. Napadeným rozhodnutím byly zamítnuty námitky žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí, jímž žalovaná přiznala žalobkyni od 4. 8. 2001 starobní důchod podle § 29 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění do 31. 12. 2001, a od 1. 5. 2004 s přihlédnutím k nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a k nařízení Rady (EHS) č. 574/72 a od 1. 5. 2010 i s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, a to ve výši 2200 Kč měsíčně. Dále bylo stanoveno, že starobní důchod účastnice řízení se od prosince 2001 zvyšuje dle nařízení vlády č. 345/2001 Sb. na částku 2272 Kč měsíčně, od ledna 2003 dle nařízení vlády č. 438/2002 Sb., na částku 2309 Kč měsíčně, od ledna 2004 dle nařízení vlády č. 337/2003 Sb., na částku 2334 Kč měsíčně, od ledna 2005 dle nařízení vlády č. 565/2004 Sb., na částku 2480 Kč měsíčně, od ledna 2006 dle nařízení vlády č. 415/2005 Sb. na částku 2594 Kč měsíčně, od ledna 2007 dle nařízení vlády č. 461/2006 Sb., na částku 2757 Kč měsíčně, od ledna 2008 dle nařízení vlády č. 256/2007 Sb. na částku 2923 Kč měsíčně, od srpna 2008 dle nařízení vlády č. 211/2008 Sb. na částku 3393 Kč měsíčně a od ledna 2009 dle nařízení vlády č. 363/2008 Sb. na částku 3447 Kč měsíčně. Od ledna 2011 náleží žalobkyni dle nařízení vlády č. 281/2010 Sb. starobní důchod ve výši 3557 Kč měsíčně.

Krajský soud ve shora uvedeném rozsudku dospěl k závěru, že prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné neboť je příliš stručné a pouze schematicky odkazuje na použitá ustanovení zákona, aniž by je řádně vysvětlovalo. V případě napadeného rozhodnutí žalované ze dne

3. 6. 2011 dospěl krajský soud k závěru, že je sice obsáhlé, avšak neodstraňuje pochybnosti žalobkyně o správném zhodnocení doby pojištění, což je stěžejní námitka žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí a hlavní žalobní bod. Napadené rozhodnutí tak podle krajského soudu nesplňuje požadavky, které na ně klade ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud žalované uložil, aby se v novém řízení podrobně zabývala délkou pojištění, která byla žalobkyni zhodnocena pro výši důchodu z českého pojištění a podrobně odůvodnila, proč nebyla zhodnocena doba od 12. 5. 1974 do 16. 7. 1978 v rozsahu 1 500 dnů pojištění.

V kasační stížnosti podané z důvodu nezákonnosti napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“] a nepřekoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a vadách řízení [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], mj. stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svou žádost odůvodnila tím, že pokud Nejvyšší správní soud zruší napadený rozsudek, jímž bylo rozhodnutí stěžovatelky zrušeno, dostane se věc do stadia nového posouzení žaloby. Pokud by pak v dalším řízení krajský soud rozhodl opačně, mělo by to za následek, že by původní zrušené rozhodnutí stěžovatelky „obživlo“. Důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu by již ovšem nebylo zrušení rozhodnutí vydaného v mezidobí k realizaci původního rozsudku krajského soudu. Nastala by tak situace, v níž by vedle sebe existovala dvě opačná rozhodnutí o téže věci. Jelikož se jedná o nežádoucí výsledek, který je existujícími procesními instituty prakticky neřešitelný, došlo by podle stěžovatelky k naplnění pojmu „nenahraditelné újmy“, jejíž vznik je jednou z podmínek přiznání odkladného účinku ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s.

Ze správního spisu stěžovatelky vyplývá, že dne 3. 3. 2011 vydala rozhodnutí č. X, jímž žalobkyni přiznala od 4. 8. 2001 starobní důchod ve výši 2200 Kč měsíčně, který byl žalobkyni vyplácen ve valorizované výši, naposledy od ledna 2011 ve výši 3557 Kč měsíčně.

Žalobkyně se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelčin návrh je důvodný.

Podle § 107 s. ř. s. *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se použije přiměřeně.*

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.* Podle odst. 3 téhož ustanovení *přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*

Institut odkladného účinku žaloby, na jehož přiměřené užití odkazuje ustanovení § 107 s. ř. s., z pochopitelných důvodů nepředpokládá, že by o přiznání odkladného účinku žádal žalovaný. Jiná situace však nastává v řízení o kasační stížnosti. Žalované s ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení totiž nelze upírat právo obrátit se na Nejvyšší správní soud v případě nesouhlasu s výsledky soudního řízení vedeného krajským soudem.

Podmínky přiznání odkladného účinku kasační stížnosti již ve své judikatuře Nejvyšší správní soud několikrát vyložil. Obecně lze konstatovat, že Nejvyšší správní soud vnímá možnost přiznání odkladného účinku jako určitou výjimku z pravidla, že kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona a rozhodnutí krajského soudu napadená kasační stížností jsou tak v zásadě pravomocná a vykonatelná. Dále Nejvyšší správní soud judikoval, že není-li odkladný účinek

dán ze zákona, je správní orgán poté, co bylo jeho rozhodnutí zrušeno krajským soudem, povinen pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost (viz blíže usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, přístupné na www.nsssoud.cz). Z tohoto rozhodnutí rovněž vyplývá, že i správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv.

V témže usnesení však rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poukázal i na možné negativní dopady, které mohou nastat v souvislosti s přezkumem rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno správní rozhodnutí, na základě kasační stížnosti podané žalovaným. Nejvyšší správní soud uvedl, že za situace, kdy by byl takový rozsudek krajského soudu zrušen, dostala by se věc do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem. Ten, vázán právním názorem kasačního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), může rozhodnout o zákonnosti správního rozhodnutí opačně, načež původní (zrušené) správní rozhodnutí „obživne“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu bylo současné zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího správního rozhodnutí. Vedle sebe tu tak mohou být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci. Při odhlédnutí od situace, že i nové rozhodnutí krajského soudu může být napadeno kasační stížností, stejně tak jako nové správní rozhodnutí další žalobou, následně rozsudek krajského soudu také kasační stížností, jde jistě o výsledek nežádoucí a procesními instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelný. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení připustil, že takový případ lze řešit přiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky jsou naplněny. Přitom přihlédl i k tomu, že stěžovatelka vydala dne 3. 3. 2011 rozhodnutí o přiznání starobního důchodu, které bylo kasační stížností napadeným rozsudkem krajského soudu zrušeno. Nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti by tedy vznikla situace, kdy by chyběl prvotní právní titul pro vyplácení starobního důchodu žalobkyni, a bylo by zřejmě třeba vést nové řízení o přiznání starobního důchodu, což by ovšem znamenalo nové posouzení věci ještě předtím, než bude rozhodnuto o kasační stížnosti stěžovatelky. Stěžovatelce tak je třeba dát za pravdu v tom, že nebezpečí hrozící v případě vydání nového rozhodnutí o žádosti žalobce předtím, než zdejší soud rozhodne o předmětné kasační stížnosti stěžovatelky, je v rozporu s principem právní jistoty a naplňuje tak znaky „nepoměrně větší újmy“ ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepřiměřeným způsobem dotýkalo nabytých práv třetích osob či bylo v rozporu s veřejným zájmem.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu